

Uchwała Nr 159
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 27 sierpnia 2026 r.

w sprawie zmian w rozdziale 5. Płatności bezpośrednie, interwencje sektorowe i interwencje dotyczące rozwoju obszarów wiejskich określone w strategii w podrozdziale 5.3. Interwencje na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w zakresie dodania nowej interwencji I.10.16 Inwestycje wspierające odporność gospodarstw rolnych Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w rozdziale 5. Płatności bezpośrednie, interwencje sektorowe i interwencje dotyczące rozwoju obszarów wiejskich określone w strategii w podrozdziale 5.3. Interwencje na rzecz rozwoju obszarów wiejskich Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 159 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Rodzaj zmiany:

Zmiana strategiczna wprowadzająca nową interwencję: I.10.16 Inwestycje wspierające odporność gospodarstw rolnych w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (Zaznacz w trybie rejestracji zmian.)

I 10.16 – Inwestycje wspierające odporność gospodarstw rolnych

Kod interwencji (państwo członkowskie)	I 10.16
Nazwa interwencji	Inwestycje wspierające odporność gospodarstw rolnych
Typ interwencji	INVEST(73-74) - Inwestycje, w tym inwestycje w nawadnianie
Wspólny wskaźnik produktu	O.20. Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie w ramach inwestycji produkcyjnych na terenie gospodarstwa
Wkład na rzecz wymogu w zakresie wyodrębnienia dla/do	Wymiana pokoleniowa: Nie Środowisko: NIE System rabatów ES: Nie LEADER: Nie

1 Zakres terytorialny i, w stosownych przypadkach, wymiar regionalny

Zakres terytorialny: **Na poziomie krajowym**

Kod	Opis
PL	Polska
Opis zakresu terytorialnego	
-	

2 Powiązane cele szczegółowe, powiązany cel przekrojowy i istotne cele sektorowe

KOD CELU SZCZEGÓŁOWEGO WPR + Opis	Zalecane cele szczegółowe WPR dla tego typu interwencji zaznaczono pogrubioną czcionką.
SO1	Wspieranie godziwych dochodów gospodarstw i odporności sektora rolnictwa w całej Unii w celu zwiększenia długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego oraz różnorodności w rolnictwie, a także zapewnienia stabilności ekonomicznej produkcji rolnej w Unii
SO2	zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację
SO4	Przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, w tym poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie sekwestracji węgla, a także promowanie zrównoważonej energii
SO5	Wspieranie zrównoważonego rozwoju i efektywnego zarządzania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba i powietrze, w tym poprzez ograniczenie uzależnienia od produktów chemicznych

SO7 Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

3 Potrzeby zaspokojone przez interwencję

Kod	Opis	Ustalanie priorytetów na poziomie planu strategicznego WPR	Uwzględnione w CSP
CS1. P1	Zwiększenie indywidualnego dochodu w celu zapewnienia godnego poziomu życia i wyrównywania szans	krytyczna (+++)	Tak
CS 1. P6.	Łagodzenie skutków ryzyka cenowego i produkcyjnego – pogoda, klęski żywiołowe, szkodniki, choroby	krytyczna (+++)	Częściowo
CS 2. P7.	Pokonanie ograniczeń rozwojowych w produkcji małej skali – nowe technologie, modele organizacyjne	krytyczna (+++)	Częściowo
CS 4. P2.	Adaptacja rolnictwa i leśnictwa do zmian klimatu – ograniczenie zagrożeń pogodowych i chorobowych	krytyczna (+++)	Częściowo
CS 5. P2.	Poprawa gospodarki wodnej na obszarach wiejskich	krytyczna (+++)	Częściowo
CS 7. P6.	Poprawa dochodów młodych rolników	krytyczna (+++)	Tak

4 Wskaźnik(i) rezultatu

KOD WSKAŹNIKÓW REZULTATU + Opis Pogrubioną czcionką zaznaczono zalecane wskaźniki rezultatu dla wybranych celów szczegółowe WPR tej interwencji
R.9 Odsetek rolników korzystających ze wsparcia na inwestycje na restrukturyzację i modernizację, w tym na bardziej efektywne gospodarowanie zasobami
R.16 Odsetek gospodarstw korzystających w ramach WPR ze wsparcia inwestycji na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz na rzecz wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych lub biomasy

5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji

Opisz jakie są cele szczegółowe i treść interwencji, w tym szczególne ukierunkowanie, zasady wyboru, powiązania z odpowiednim prawodawstwem, komplementarność z innymi interwencjami/zestawami działań w obu filarach oraz inne istotne informacje.

Celem interwencji jest wzmocnienie odporności gospodarstw rolnych na ryzyka klimatyczne, energetyczne i rynkowe poprzez:

- (i) zabezpieczenie ciągłości produkcji rolnej poprzez zapewnienie dostępu do niezbędnych zasobów,
- (ii) ochronę produkcji rolnej przed skutkami zmiany klimatu,
- (iii) dywersyfikację źródeł dochodu i wzmacnianie lokalnych kanałów sprzedaży,
- (iv) przywracanie lub zwiększanie potencjału retencyjnego zmeliorowanych użytków rolnych.

W ramach interwencji wspierane będą inwestycje mające bezpośredni związek z działalnością rolniczą prowadzoną w gospodarstwie rolnym.

Wspierane będą inwestycje dotyczące:

1) zapewnienia ciągłości oraz stabilności produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym polegające na doposażeniu gospodarstw w:

- zbiorniki przeznaczone do przechowywania roztworu saletrzano-mocznikowego (RSM) lub
- zbiorniki do magazynowania oleju napędowego, lub
- agregaty prądotwórcze wraz z systemem przełączeniowym;

2) ochrony produkcji rolnej przed skutkami zmiany klimatu polegające na wyposażeniu sadów lub plantacji wieloletnich w rozwiązania chroniące przed:

- przymrozkami, w tym: systemy zraszania nadkoronowego wykorzystujące rozwiązania oszczędzające wodę, wiatraki antyprzymrozkowe, systemy lub urządzenia grzewcze, lub
- gradem – instalacje przeciwgradowe;

3) dywersyfikacji źródeł dochodu i wzmacniania lokalnych kanałów sprzedaży polegające na nabyciu urządzeń dystrybucyjnych obsługiwanych przez klienta (automatów) do sprzedaży produktów rolnych (tj. produktów wymienionych w Załączniku nr 1 do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej) oraz produktów nierolnych, z wyłączeniem produktów rybołówstwa i akwakultury, pochodzących z własnego gospodarstwa rolnego, przeznaczonych do spożycia przez ludzi lub stanowiących mieszanki zbóż na cele paszowe;

4) przywracania lub zwiększania potencjału retencyjnego zmeliorowanych użytków rolnych poprzez wdrożenie rozwiązań umożliwiających regulowany odpływ wód poprzez m.in:

- wyposażanie obiektów melioracyjnych w studnie drenarskie z regulatorami poziomu wody;
- montaż regulatorów odpływu w studniach drenarskich;
- wyposażanie rowów w budowle lub urządzenia do piętrzenia wody (regulowania odpływu wody);
- montaż urządzeń do monitoringu, w tym rejestratory cyfrowe.

W ukierunkowaniu pomocy na realizację ww. celu interwencji w obszarze A i B pomocne będą kryteria wyboru operacji, które mogą dotyczyć między innymi:

- rolnika, który ma niewiecej niż 40 lat (nieukończone 41 lat),
- wielkości gospodarstwa.

W obszarze C preferowane będą m.in:

- operacje realizowane przez podmioty, które korzystały ze wsparcia w ramach PROW

2014-2020 w poddziałaniu 5.1 "Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof".

Interwencja przyczynia się głównie do realizacji celu SO1 wspieranie godziwych dochodów gospodarstw i odporności sektora rolnictwa w całej Unii w celu zwiększenia długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego oraz różnorodności w rolnictwie, a także zapewnienia stabilności ekonomicznej produkcji rolnej w Unii, a także celu SO2 zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację oraz SO4 przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, w tym poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie sekwestracji węgla, a także promowanie zrównoważonej energii oraz celu SO5 Wspieranie zrównoważonego rozwoju i efektywnego zarządzania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba i powietrze, w tym poprzez ograniczenie uzależnienia od produktów chemicznych a także SO7 Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.

Określenie kwalifikujących się beneficjentów i szczególnych kryteriów kwalifikowalności, w stosownych przypadkach związanych z beneficjentem i obszarem

Obszar A – wsparcie dotyczące zapewnienia ciągłości oraz stabilności produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym oraz dywersyfikacji źródeł dochodu i wzmacniania lokalnych kanałów sprzedaży

Inwestycje mają być dostosowane do potrzeb prowadzonej w gospodarstwie działalności rolniczej, przy czym w przypadku:

- a) zbiorników do przechowywania oleju napędowego pomocą będą objęte stacjonarne zbiorniki o pojemności co najmniej 2 500 l i nie większej niż 5 000 l;
- b) zbiorników na RSM o pojemności co najmniej 10 000 l;
- c) agregatów prądotwórczych, pomoc może zostać przyznana na inwestycje w agregaty prądotwórcze o maksymalnej mocy znamionowej nie większej niż moc umowna przypisana do Punktu Poboru Energii (PPE) obsługującego infrastrukturę produkcyjną gospodarstwa rolnego i nie mniejszej niż 10 kW,
- d) urządzeń dystrybucyjnych obsługiwanych przez klienta (automatów) do sprzedaży produktów pochodzących z własnego gospodarstwa:
 - wolumen sprzedaży realizowany przez urządzenie obsługiwane przez klienta ma być racjonalnie dostosowany do potencjału produkcyjnego gospodarstwa,
 - beneficjent zobowiązuje się w szczególności do sprzedaży produktów za pośrednictwem urządzenia obsługiwanego przez klienta i osiągnięcia, w wyniku realizacji operacji, rocznego przychodu ze sprzedaży produktów z gospodarstwa za pośrednictwem urządzenia co najmniej na ustalonym poziomie minimalnym,
 - w przypadku sprzedaży żywności, sprzedaż powinna być prowadzona w ramach rolniczego handlu detalicznego, sprzedaży bezpośredniej, dostaw bezpośrednich,
 - w przypadku sprzedaży produktów nierolnych, beneficjent spełnia definicję MŚP.

Pomoc przyznaje się, jeżeli rolnik prowadzi działalność rolniczą, z której uzyskał przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie co najmniej na ustalonym poziomie minimalnym.

Z pomocy na inwestycje dotyczące dywersyfikacji źródeł dochodu i wzmacniania lokalnych kanałów sprzedaży wyłącza się beneficjentów interwencji I.10.5 i I.10.6.1,

którzy otrzymali wsparcie na tożsame urządzenia obsługiwane przez klienta. Rolnik, który złożył wniosek o przyznanie pomocy w tym obszarze, nie może złożyć wniosku o przyznanie pomocy w obszarze B.

Obszar B – wsparcie dotyczące ochrony sadów lub plantacji wieloletnich przed skutkami zmiany klimatu i wzmocnienia odporności na inne ryzyka

W ramach tego obszaru inwestycje muszą dotyczyć wyposażenia sadu lub plantacji wieloletniej w rozwiązania służące ochronie przed przymrozkami lub gradem. Tego typu inwestycje powinny być dostosowane do powierzchni chronionej produkcji, jednak nie mogą dotyczyć powierzchni mniejszej niż 1 ha sadu lub plantacji wieloletniej.

W przypadku systemów zraszania nadkoronowego pobór wody na potrzeby ochrony produkcji odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W skład operacji wspieranej w tym obszarze mogą wchodzić również inwestycje, o których mowa w obszarze A.

Rolnik, który złożył wniosek o przyznanie pomocy w tym obszarze, nie może złożyć wniosku o przyznanie pomocy w obszarze A.

Obszar C – wsparcie dotyczące ochrony zasobów wodnych na zmeliorowanych użytkach rolnych

Operacja obejmuje inwestycje na wybranym obiekcie melioracyjnym, realizowane w sposób umożliwiający prowadzenie na nim kompleksowej gospodarki wodnej.

Wsparcie będzie dotyczyć obiektów melioracyjnych, które:

- posiadają funkcjonujące systemy odwadniające,
- mają powierzchnie nie mniejszą niż 100 ha i nie większą niż 500 ha,
- użytki rolne stanowią co najmniej 80% powierzchni obiektu melioracyjnego,
- grunty orne stanowią co najmniej 50% powierzchni obiektu melioracyjnego.

Pomoc przyznaje się spółce wodnej, która posiada dokumentację kartograficzną systemu melioracyjnego wraz z inwentaryzacją i lokalizacją urządzeń melioracji wodnych dla obiektu melioracyjnego objętego planowaną do realizacji operacją.

Pomoc przyznaje się wyłącznie na operacje niewymagające uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, realizowane na obiektach melioracyjnych zlokalizowanych poza obszarami Natura 2000.

Beneficjent

O pomoc może ubiegać się:

– rolnik w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia o Planach Strategicznych WPR, który prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność rolniczą w gospodarstwie (w obszarach A lub B); pomoc dotyczy gospodarstw o powierzchni użytków rolnych (UR) nie większej niż 300 ha

– spółki wodne lub związki spółek wodnych, w których więcej niż połowa członków stanowią rolnicy posiadający grunty rolne albo do rolników należy więcej niż połowa zmeliorowanych gruntów rolnych objętych działalnością tej spółki (w obszarze C)

Określenie kwalifikowalnego rodzaju wsparcia (nieobjętego ZSZiK) lub zobowiązań (ZSZiK) i innych obowiązków

Odpowiednie informacje znajdują się w poprzedniej sekcji.

6 Wskazanie istotnych elementów bazowych

(odpowiednie normy GAEC, wymogi podstawowe w zakresie zarządzania oraz inne obowiązkowe wymogi ustanowione prawem krajowym i unijnym), w stosownych przypadkach, opis określonych właściwych obowiązków wynikających z wymogów podstawowych w zakresie zarządzania oraz wyjaśnienie, w jaki sposób zobowiązanie wykracza poza obowiązkowe wymogi (o których mowa w art. 28 ust. 5 i art. 70 ust. 3 oraz w art. 72 ust. 5)

Nie dotyczy

7 Forma i stawka wsparcia/kwoty/metody obliczeniowe

Forma wsparcia

■ Dotacja

□ Instrument Finansowy

Rodzaj płatności

- zwrot kosztów kwalifikowalnych rzeczywiście poniesionych przez beneficjenta
- koszty jednostkowe
- płatności ryczałtowe
- finansowanie według stawek ryczałtowych

Podstawa ustanowienia

Art. 83 ust. 1 lit. i

Zakres wsparcia na poziomie beneficjenta

Pomoc ma formę:

- kosztów jednostkowych, w przypadku inwestycji dotyczących zapewnienia ciągłości oraz stabilności produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym oraz inwestycji dotyczących przywracania lub zwiększania potencjału retencyjnego zmeliorowanych użytków rolnych,
- refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji w pozostałych przypadkach. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach tego instrumentu wsparcia w obszarach A i B w okresie realizacji PS WPR na lata 2023-2027 nie może przekroczyć 50 tys. zł.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi w ramach obszaru C w okresie realizacji PS WPR na lata 2023-2027 nie może przekroczyć 1 mln zł.

Intensywność pomocy:

- do 50%, a w przypadku rolników, którzy mają niewiele niż 40 lat – do 60% (w obszarach A i B),
- do 80% (w obszarze C).

Dodatkowe wyjaśnienie

Szacuje się, że w ramach operacji w obszarze C na obiekcie melioracyjnym zostanie

zamontowane około 1 urządzenie regulujące odpływ na 10 ha użytków rolnych.

8 Informacje dotyczące oceny zgodności z zasadami pomocy państwa

Interwencja leży poza zakresem art. 42 TFUE i podlega ocenie zgodności z zasadami pomocy państwa:

☐ Tak ☐ Nie ☒ Mieszany

Wyjaśnienie dotyczące działań wspierających nieobjętych zakresem art. 42 TFUE

Co do zasady, interwencja leży w zakresie stosowania art. 42 TFUE i nie podlega ocenie zgodności z zasadami pomocy państwa.

Interwencja wykracza częściowo poza art. 42 TFUE w zakresie wspierania sprzedaży (urządzenia dystrybucyjne obsługiwane przez klienta) produktów nierolnych. W związku z tym pomoc na operacje obejmujące zakup urządzeń dystrybucyjnych obsługiwanych przez klienta w celu wspierania sprzedaży produktów nierolnych albo produktów rolnych i nierolnych, a także operacji obejmujących zakup takich urządzeń oraz inwestycje niewykraczające poza stosowanie art. 42 TFUE, jest przyznawana zgodnie z art. 14 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 (GBER).

Rodzaj instrumentu pomocy państwa, który należy zastosować do celów rozliczenia:

☐ Powiadomienie ☒ ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych ☐ rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze rolnym ☐ de minimis

Numer sprawy dotyczącej pomocy państwa

Nie dotyczy

Informacje dodatkowe:

☐ Państwo członkowskie nie wybrało jeszcze instrumentu(-ów) i wskazało rozwiązania alternatywne. Beneficjenci nie otrzymają żadnego wsparcia przed dniem, w którym rozliczenie wybranego instrumentu staje się skuteczne ☒ Państwo członkowskie wybrało wskazany instrument, ale nie uzyskało jeszcze rozliczenia. Beneficjenci nie otrzymają żadnego wsparcia przed dniem, w którym rozliczenie staje się skuteczne.

☐ Państwo członkowskie wybrało wskazany instrument, uzyskało rozliczenie i wskazało numer pomocy państwa do celów zgłoszenia, GBER lub ABER

9 Dodatkowe pytania/informacje specyficzne dla rodzaju interwencji

Jakie elementy nie kwalifikują się do wsparcia?

-

Czy inwestycja obejmuje nawadnianie?

☐ Tak ☒ Nie

Inwestycje w poprawę istniejących instalacji nawadniających – jaka jest wymagana potencjalna oszczędność wody (wyrażona w %)

Nie dotyczy

Szczegółowe informacje na temat różnych możliwości w zakresie oszczędzania wody w zależności od rodzaju instalacji lub infrastruktury (w stosownych przypadkach)

Nie dotyczy

Inwestycje w poprawę istniejących instalacji nawadniających (mających wpływ na jednolite części wód, których stan jest poniżej dobrego) – jaki jest wymóg lub jakie są wymogi skutecznego zmniejszenia zużycia wody wyrażonego w %)

Nie dotyczy

Podział regionalny

Nie dotyczy

10 Zgodność z zasadami WTO

Kategoria zielona

Pkt 2 oraz 11 załącznika 2 WTO

Wyjaśnienie sposobu, w jaki interwencja spełnia odpowiednie postanowienia załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa, jak określono w art. 10 niniejszego rozporządzenia oraz w załączniku II do niniejszego rozporządzenia (kategoria zielona)

Green Box – Interwencja jest zgodna z załącznikiem nr 2 do Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa.

Wsparcie udzielane jest ze środków publicznych i nie wpłynie na podtrzymywanie cen producentów.

Interwencja jest zgodna z ust. 2 załącznika 2 do Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa, w zakresie wsparcia dotyczącego ochrony zasobów wodnych na zmeliorowanych użytkach rolnych. Zapewnia ona wsparcie o charakterze infrastrukturalnym obejmujące systemy odwadniające. Pomoc przyniesie korzyści dla rolnictwa, gdyż dotyczy przywracania lub zwiększania potencjału retencyjnego zmeliorowanych użytków rolnych poprzez wdrożenie rozwiązań umożliwiających regulowany odpływ wód na obiektach melioracyjnych. Pomoc otrzymają spółki wodne lub związki spółek wodnych, podmioty tworzone na podstawie Prawa wodnego w celu zaspokajania niektórych potrzeb w zakresie gospodarowania wodami na swoim obszarze działania. Wsparcie nie obejmuje na tworzenia infrastruktury produkcyjnej w poszczególnych gospodarstwach rolnych, czyli inwestycji realizowanych przez rolnika wyłącznie na użytek własnego gospodarstwa rolnego. Pomoc nie dotyczy również kosztów eksploatacji ani preferencji w opłatach ponoszonych przez użytkownika.

W pozostałym zakresie interwencja jest zgodna z ust. 11 załącznika 2 do Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa. W ramach tej interwencji mogą być realizowane wyłącznie takie rodzaje operacji, które będą przyczyniały się do wzmocnienia odporności gospodarstwa rolnego na ryzyka klimatyczne, energetyczne i rynkowe – zagrożenie wystąpieniem tych ryzyk obiektywnie wzrasta w ostatnich latach, co wymaga działań dostosowawczych w gospodarstwach rolnych. Pomoc inwestycyjna będzie przyznawana na podstawie jasno sformułowanych kryteriów w ramach Planu, wspierając restrukturyzację działalności producentów rolnych. Kwota wsparcia nie jest zależna od, lub oparta na, rodzaju i wielkości produkcji (w tym wielkości pogłowia), podjętej przez producenta w jakimkolwiek roku po okresie bazowym oraz nie jest zależna lub oparta na cenach, krajowych lub międzynarodowych, odnoszących się do danej produkcji podjętej w jakimkolwiek roku po okresie bazowym. Płatności nie będą świadczone dłużej niż przez okres niezbędny dla realizacji inwestycji, której one dotyczą. Płatności nie będą uwarunkowane wymogiem wytwarzania przez beneficjentów produktów rolnych ani też nie będą w jakikolwiek sposób określały takich produktów.

11 Stawki wkładu mające zastosowanie do danej interwencji

Region	Artykuł	Stosowana stawka	Min. stawka	Maks. stawka
PL - Polska	91(2)(a) - Regiony słabiej rozwinięte	55,32%	20,00%	85,00%
PL - Polska	91(2)(c) - Regiony w okresie przejściowym w rozumieniu art. 108 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1060	55,32%	20,00%	60,00%
PL - Polska	91(2)(d) - Pozostałe regiony	43,00%	20,00%	43,00%
Region	Artykuł	Stosowana stawka	Min. stawka	Maks. stawka

12 Planowane kwoty jednostkowe – definicja

Planowana kwota jednostkowa	Rodzaj wsparcia	Stawki wkładu	Rodzaj planowanej kwoty jednostkowej	Region(y)	Wskaźnik(i) rezultatu	Czy kwota jednostkowa opiera się na przeniesionych wydatkach?
I.10.16.1 – ochrona sadów lub plantacji wieloletnich oraz zapewnienie ciągłości oraz stabilności produkcji rolnej w gospodarstwie (obszar A i B)	Dotacja	91(2)(a)- PL55,32% 91(2)(c)- PL55,32% 91(2)(d)- PL43,00%	Średnia		R.9, R.16	NIE
I.10.16.2 – wsparcie dotyczące ochrony zasobów wodnych na zmeliorowanych użytkach rolnych (obszar C)	Dotacja	91(2)(a)- PL55,32% 91(2)(c)- PL55,32% 91(2)(d)- PL43,00%	Średnia		R.9	NIE
	Dotacja					NIE

Wyjaśnienie i uzasadnienie dotyczące wartości kwoty jednostkowej

I.10.16.1 – ochrona sadów lub plantacji wieloletnich oraz zapewnienie ciągłości oraz stabilności produkcji rolnej w gospodarstwie (obszar A i B)

Określone kwoty jednostkowe są kwotami średnimi, ustalonymi na podstawie kwoty pomocy jakiej można udzielić jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach interwencji w okresie realizacji planu.

I.10.16.2 – wsparcie dotyczące ochrony zasobów wodnych na zmeliorowanych użytkach rolnych (obszar C)

Określone kwoty jednostkowe są kwotami średnimi, ustalonymi na podstawie kwoty pomocy jakiej można udzielić jednemu beneficjentowi w ramach tego zakresu interwencji w okresie realizacji planu.

13 Planowane kwoty jednostkowe – tabela finansowa z danymi wyjściowymi

Planowana kwota jednostkowa	Rok budżetowy	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Ogółem 2023-2029
I.10.16.1 – ochrona sadów lub plantacji wieloletnich oraz zapewnienie ciągłości oraz stabilności produkcji rolnej w gospodarstwie (obszar Ai B) – dotacja średnia	Planowana kwota jednostkowa (całkowite wydatki publiczne w EUR)						11 400	11 400	
	Maksymalna planowana średnia kwota jednostkowa (w stosownych przypadkach) (w EUR)								
	O.20 (jednostka: Operacje)						3 070	3 070	Suma: 6 140 Maks.: 3 070
I.10.16.2 – wsparcie dotyczące ochrony zasobów wodnych na zmeliorowanych użytkach rolnych (obszar C) – dotacja średnia	Planowana kwota jednostkowa (całkowite wydatki publiczne w EUR)						229 000	229 000	

	Maksymalna planowana średnia kwota jednostkowa (w stosownych przypadkach) (w EUR)								
	O.20 (jednostka: Operacje)						22	22	Suma: 44 Maks.: 22
Ogółem	O.20 (jednostka: Operacje)						3 092	3 092	Suma: 6 184 Maks.: 3 092
	Orientacyjna roczna alokacja finansowa (całkowite wydatki publiczne w EUR)						40 000 000	40 000 000	80 000 000
	Całkowita orientacyjna roczna alokacja finansowa (wkład Unii w EUR)						22 000 000	22 000 000	44 000 000

	Z czego kwota niezbędna do uzyskania minimalnej alokacji finansowej określonej w załączniku XII (ma zastosowanie do art. 95 ust. 1 na podstawie art. 73 i 75) (całkowite wydatki publiczne w EUR)								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Po przeanalizowaniu potrzeb gospodarstw rolnych w związku z aktualną sytuacją w rolnictwie, przygotowano propozycję dodania nowej interwencji do PS WPR – „Inwestycje wspierające odporność gospodarstw rolnych” (I.10.16). Konieczność wdrożenia tego wsparcia wynika z nawarstwiających się kryzysów i ryzyk klimatycznych, energetycznych i rynkowych, które zachwiały stabilnością polskiej produkcji rolnej. Gwałtowne anomalie pogodowe z lat 2024–2025, w tym przymrozki, susze i gradobicia, spowodowały masowe straty w sadownictwie. Ograniczenia dostępu do paliw i nawozów mineralnych wpłynęły na gwałtowny wzrost ich cen. Kluczowym wyzwaniem stało się zapewnienie rolnikom stabilności dostaw oraz możliwości magazynowania strategicznych środków do produkcji. Od kilku lat zwiększyła się częstotliwość występowania susz w Polsce oraz nasiliła ich intensywność. Oprócz zjawiska suszy w okresie letnim, coraz częściej występują ciepłe i suche zimy, podczas których brak śniegu i zmagazynowanej w nim wody niekorzystnie wpływają na zasoby wilgoci w glebie i odbudowanie retencji glebowej.

Nowa interwencja będzie powiązana z realizacją celów szczegółowych WPR w zakresie wzmacniania odporności i stabilności ekonomicznej gospodarstw rolnych, a także w obszarze łagodzenia i przystosowywania się do zachodzących zmian klimatycznych. Wdrożenie interwencji I.10.16 ma na celu systemowe wzmocnienie odporności gospodarstw rolnych na kluczowe ryzyka związane ze zmianami klimatycznymi, a także wyzwania energetyczne i rynkowe. Wspierane będą przede wszystkim inwestycje materialne, realizowane w gospodarstwach rolnych, których zadaniem jest zabezpieczenie ciągłości procesów produkcyjnych. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez zapewnienie stabilnego dostępu do istotnych zasobów, które chronią produkcję przed skutkami zmiany klimatu oraz wzmacniają rozwój sprzedaży produktów wyprodukowanych w gospodarstwie. Wdrożenie tych działań przyczyni się do długofalowego rozwoju odporności ekonomicznej i środowiskowej gospodarstw rolnych. Nowa interwencja pozwoli na optymalizację kosztów, łagodzenie negatywnych skutków zmian klimatu oraz dywersyfikację źródeł dochodu i wzmocnienie lokalnych kanałów sprzedaży.

W skali kraju powierzchnia zmeliorowanych gruntów ornych wynosi około 4,6 mln ha, natomiast powierzchnia zmeliorowanych trwałych użytków zielonych około 1,8 mln ha. Przy modernizacji 50% powierzchni gruntów ornych i 100% powierzchni trwałych użytków zielonych możliwe jest osiągnięcie dodatkowego potencjału retencyjnego rzędu 4,5 mld m³ wody. Planowane do wdrożenia w ramach tej interwencji inwestycje na obiektach melioracyjnych będą miały charakter pilotażu, który ma zweryfikować skuteczność takich działań oraz przygotować model ich wdrażania na większą skalę.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

13-20 sierpnia 2026 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Pomoc wpłynie na wzmocnienie odporności gospodarstw rolnych na ryzyka związane z dostępnością środków produkcji. Ponadto przyczyni się do wsparcia odporności produkcji sadowniczej i na plantacjach wieloletnich na ryzyko związane z wystąpieniem przymrozku oraz gradu, które w związku ze zmianą klimatu częściej pojawiają się również w późniejszych okresach produkcji, powodując coraz większe straty w zbiorach. Rozwój sprzedaży za pośrednictwem urzędów dystrybucyjnych umożliwi rolnikom budowanie odporności ekonomicznej gospodarstw rolnych, poprzez rozwijanie sprzedaży swoich produktów na rynku lokalnym w ramach skracania łańcucha dostaw.

Przywracanie lub zwiększanie potencjału retencyjnego zmeliorowanych użytków rolnych poprawi gospodarowanie wodą na określonych obszarach. Szacuje się, że modernizacja istniejących systemów melioracyjnych może zwiększyć potencjał retencyjny użytków rolnych o około 50 mm (500 m³/ha) na gruntach ornych oraz 100 mm (1000 m³/ha) na trwałych użytkach zielonych.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

W związku ze zmianą polegającą na uruchomieniu nowej interwencji I.10.16 zmianie ulegają wartości pośrednie oraz wartości końcowe wskaźników R.9 (cel 2) poprzez operacje z zakresu A i C oraz R.16 (cel 4) poprzez operacje z zakresu B.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Celem utworzenia tej interwencji dokonano realokacji 80 mln euro środków publicznych z innych instrumentów wsparcia PS WPR 2023-2027.